

Sygn. akt III U 550/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 26 czerwca 2020 r. w Suwałkach

sprawy **A. P.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę emerytury

w związku z odwołaniem A. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 kwietnia 2019 r. znak (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje A. P. prawo do wypłaty świadczenia obliczonego przy uwzględnieniu cywilnego stażu ubezpieczeniowego;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz A. P. 180 (sto osiemdziesiąt) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt III U 550/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 5 kwietnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał A. P. prawo do emerytury od 1 lutego 2019 r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku. Jednocześnie zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że może być wypłacane tylko jedno – wyższe lub wybrane przez wnioskodawcę świadczenie.

Z odwołaniem od tej decyzji wystąpił ubezpieczony – A. P., który zaskarżył decyzję w zakresie zawieszenia wypłaty świadczenia. Odwołujący się wniósł o zmianę decyzji poprzez uchylenie zawieszenia wypłaty świadczenia z uwagi na pobieranie emerytury wojskowej.

W odpowiedzi na odwołanie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty wskazane w uzasadnieniu decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. P., urodzony (...), pełnił służbę w Wojsku Polskim od 25 października 1974 r. do 16 września 1975 r. i od 30 września 1976 r. do 28 lutego 2003 r. Decyzją z dnia 1 kwietnia 2003 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. przyznało A. P. prawo do emerytury wojskowej. Do wysługi emerytalnej zaliczono zatrudnienie:

- od 7.06.1972 r. do 30.08.1972 r. w (...) Spółdzielni (...) w E.;
- od 12.06.1973 r. do 30.08.1973 r. w (...) Spółdzielni (...) w E.;
- od 26.06.1974 r. do 24.10.1974 r. w (...) Spółdzielni (...) w S., Oddział w E.;
- od 17.09.1975 r. do 31.08.1976 r. w (...) Spółdzielni (...) w S., Oddział w E.;

w wymiarze 1 roku 8 miesięcy i 26 dni oraz służbę wojskową od 25.10.1974 r. do 16.09.1975 r. i od 30.09.1976 r. do 28.02.2003 r. w wymiarze 27 lat 3 miesiące i 23 dni - łącznie 29 lat i 19 dni. Emerytura wyniosła 76,40 % podstawy wymiaru, z tym, że ograniczono ją do 75,00 % podstawy wymiaru według zasady nieprzekraczania 75,00 %. Wyplata świadczenia była zawieszona do 28.02.2004 r. ze względu na pobranie jednorazowo uposażenia dwunastomiesięcznego.

Decyzją z 17.09.2003 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. przyznało A. P. prawo do wojskowej renty inwalidzkiej dla inwalidy III grupy w wymiarze 40 % podstawy wymiaru. Wyplata renty inwalidzkiej uległa zawieszeniu w związku ze zbiegiem z prawem do emerytury, które jest świadczeniem korzystniejszym. W tej samej dacie organ rentowy wydał zamienną decyzję o przyznaniu emerytury wojskowej. Wymiar emerytury uległ podwyższeniu z tytułu inwalidztwa w związku ze służbą o 15 %.

W dniu 5.11.2003 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. wydało zamienną decyzję o przyznaniu emerytury wojskowej. Wymiar emerytury uległ podwyższeniu o okres skróconego wypowiedzenia – wypłaconego odszkodowania (8 miesięcy) do 78,13 % podstawy wymiaru oraz z tytułu inwalidztwa w związku ze służbą o 15 %, łącznie do 93,13 % podstawy wymiaru. Wymiar emerytury został ograniczony do 75,00 %. Ustalono tą decyzją świadczenie emerytalne było waloryzowane.

Ubezpieczony nie składał do Wojskowego Biura Emerytalnego wniosków o doliczenie do wysługi emerytalnej stażu pracy po zwolnieniu ze służby. Ewentualna zmiana wysługi emerytalnej pozostawałaby bez wpływu na wysokość pobieranej emerytury, gdyż maksymalna wysokość emerytury zgodnie z art.18 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (tekst jednolity obowiązujący w dacie wydania skarżonej decyzji - Dz.U. z 2019 r. poz. 289 ze zm.; dalej jako ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych) nie może przekraczać 75 % podstawy wymiaru, a ustalony wymiar wyniósł 93,18 %.

W trakcie pobierania wojskowego świadczenia emerytalnego, A. P. był zatrudniony w Urzędzie Gminy E. na stanowisku (...)w okresie od 6 grudnia 2006 r. do 1 grudnia 2014 r. Wniosek o emeryturę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych złożył 6.02.2019 r. W dniu 5.04.2019 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, przyznającą wnioskodawcy prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U z 2018 r. poz. 1270 ze zm.; dalej jako ustawa emerytalna). Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji zsumowana z kwotą zwaloryzowanego kapitału początkowego i podzielona przez średnie dalsze trwanie życia. Jednocześnie zawieszono wyplata świadczenia z uwagi na zbieg prawa do więcej niż jednego świadczenia.

Tak ustalony stan faktyczny sprawy nie był sporny i przyjęty został na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS i aktach emerytalnych MON.

Sad Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawę decyzji organu rentowego stanowią przepisy art. 2, art. 95 ust 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U z 2018 r. poz. 1270 ze zm.; dalej jako ustawa

emerytalna) oraz art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (t. j. Dz.U. z 2019 r. poz. 289; dalej jako ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych). Zarówno art. 95 ustawy emerytalnej, jak i analogiczny art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych wskazują, że ubezpieczony uprawniony do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie może jednocześnie pobierać emerytury wojskowej, mimo że spełnił warunki do jej nabycia. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin stosuje się - wynikającą z art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej - zasadę wypłaty jednego świadczenia, a zatem wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Z kolei art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej określa wyjątki od tej zasady. Jeden z wyjątków odnosi się do przypadku obliczenia emerytury wojskowej na podstawie art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych (dla żołnierza, który został powołany do służby zawodowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r.), a od dnia 1 stycznia 2013 r. - również na podstawie art. 18e tej ustawy (dla żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2012 r.).

Problemem w tej sprawie, podnoszonym przez odwołującego się jest to, czy emerytura wojskowa obliczona według zasad określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych dotyczy wyłącznie żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., a więc nie odnosi się do ubezpieczonego. W takiej sytuacji ubezpieczonemu przysługiwałaby wypłata tylko jednego z tych świadczeń - wyższego lub przez niego wybranego. Taka interpretacja przepisu art. 95 ust. 2 ustawy w związku z art. 15a ustawy o emeryturach wojskowych, która pozwala wypłacać dwa świadczenia jedynie niektórym osobom w ramach jednej grupy emerytalnej, w niniejszym przypadku jedynie niektórym emerytom wojskowym, stanowi w ocenie odwołującego się naruszenie konstytucyjnej zasady równości określonej w art. 32 Konstytucji RP.

Tym zagadnieniem prawnym zajmował się Sąd Najwyższy w sprawie I UK 426/17. W uzasadnieniu wyroku z 24.01.2019 r. Sąd Najwyższy przyjął, że problem w niniejszej sprawie sprowadza się do interpretacji użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu „emerytura (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin” i rozstrzygnięcia, czy ma on znaczenie podmiotowe czy też przedmiotowe - ukierunkowane na sposób jej obliczenia. Artykuł 2 ustawy emerytalnej umożliwia emerytowanym żołnierzom zawodowym i funkcjonariuszom służb mundurowych nabycie prawa do emerytury z powszechnego systemu emerytalnego, po spełnieniu jego ustawowych przesłanek. W przypadku sprzężenia tego prawa nie tylko z wiekiem emerytalnym, ale także z posiadaniem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych (przy emeryturze z systemu zdefiniowanego świadczenia), w stażu emerytalnym nie uwzględnia się okresów służby wojskowej oraz służby w formacjach „mundurowych”, jeżeli z tego tytułu ustalono prawo do świadczeń pieniężnych określonych w ustawach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych (art. 5 ust. 2a ustawy emerytalnej). Tak samo jest w przypadku emerytury z systemu zdefiniowanej składki przewidzianej dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. i niepowiązanej z posiadaniem wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych, gdyż o prawie do niej decyduje wyłącznie wiek emerytalny i zgromadzony kapitał składkowy pochodzący z „cywilnego” okresu ubezpieczenia (nie dotyczy to zwolnionych ze służby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy nie mają ustalonego prawa do świadczeń określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób lub którzy prawo to utracili). Z uwagi na uwarunkowania wiekowe, żołnierzom, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., emerytura obliczana jest na podstawie kapitału składkowego. Z powyższych spostrzeżeń wynika, że niezależnie od daty przyjęcia do służby (i niezależnie od rodzaju emerytury) emeryt wojskowy nie może mieć uwzględnionego okresu służby wojskowej w emeryturze z powszechnego systemu emerytalnego. W tym zakresie sytuacja żołnierzy przyjętych do służby po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. i przed tym dniem ukształtowana jest jednakowo.

Inaczej natomiast rzecz się przedstawia w aspekcie wpływu „cywilnych” okresów stażu emerytalnego na prawo i wysokość świadczeń wojskowych. Do wysługi emerytalnej żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., zalicza się (z urzędu) posiadane przed przyjęciem do służby okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu ustawy emerytalnej (art. 16 ust. 1 w związku z art. 15 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy

zawodowych). Okresy te uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa wzrasta o 2,6 % podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę (a o 1,3 % za każdy następny rok i 0,7 % za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę). Tak ustalona emerytura podlega (na wiosęć) zwiększeniu - w wyniku doliczenia okresów przypadających po zwolnieniu ze służby - o 1,3 % podstawy wymiaru za każdy rok zatrudnienia przed 1 stycznia 1999 r. w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy oraz za każdy rok okresów opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po 31 grudnia 1998 r. lub za okres nieopłacania składek z powodu przekroczenia w trakcie roku kalendarzowego kwoty rocznej podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia - pod warunkiem, że emerytura ta wynosi mniej niż 75 % podstawy jej wymiaru i emeryt ukończył 50/55 lat życia albo stał się inwalidą (art. 14 ust. 1 - 4 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych).

Natomiast prawo i wysokość emerytury żołnierzy, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., uzależnia się wyłącznie od okresów służby wojskowej, co wynika z art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych. W konkluzji, żołnierz, który pozostawał w służbie przed 2 stycznia 1999 r., może - w świadczeniu wojskowym - korzystać z „cywilnej” wysługi emerytalnej, natomiast przyjęty do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. nie ma takiego uprawnienia. Prima facie wskazana wyżej różnica (mniej korzystne zasady obliczania emerytury dla żołnierzy przyjętych do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r.) mogłaby uzasadniać taki kierunek interpretacji art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, z którego wynikałoby, że o prawie do pobierania dwóch emerytur decyduje data przyjęcia do służby. Oznaczałoby to, że użyte w ust. 2. tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza emeryturę przyznaną na podstawie tych przepisów, a w konsekwencji, że prawo do pobierania dwóch emerytur mają wyłącznie żołnierze, którzy zostali przyjęci do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. Nie sprzeciwia się temu rozumowaniu zasada wzajemności składki i prawa do świadczenia, która w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nigdy nie była pojmowana w sposób absolutny (por. np. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 11 grudnia 2006 r., SK 15/06, OTK-A 2006 nr 11, poz. 170; 27 stycznia 2001 r., SK 41/07, OTK-A 2010 nr 1, poz. 5). Wynika to z ogólnej logiki systemu ubezpieczeń społecznych, kierującego się nie tylko zasadą wzajemności składki i świadczeń, ale również zasadą solidarności międzypokoleniowej (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 października 2005 r., P 13/04, OTK-A 2002 nr 1, poz. 2) czy szerzej: solidaryzmu społecznego (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 22 czerwca 1999 r. K 5/99, OTK 1990 nr 5, poz. 100 i 4 grudnia 2000 r., K 9/00, OTK 2000 nr 8, poz. 294) oraz powszechności i względnej jednolitości kryteriów przyznawania świadczeń i określania ich wysokości (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 września 2005 r., P 17/04, OTK-A 2005 nr 8, poz. 90). W związku z tym brak prostej zależności między prawem do świadczeń i ich wysokością a okresem opłacania i rozmiarem składki nie zawsze oznacza niekonstytucyjność konkretnej regulacji (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 20 maja 2000 r., K 37/98, OTK 2000 nr 4, poz. 112 i z 11 grudnia 2006 r., SK 15/06, OTK-A 2006 nr 11, poz. 170). Skoro emeryt korzysta ze wzrostu emerytury wojskowej z tytułu „cywilnej” wysługi emerytalnej, to oznacza, że zostaje zachowana zasada wzajemności składki i świadczeń w rozumieniu funkcjonującym w polskim systemie ubezpieczenia społecznego nawet wtedy, gdy włożony wkład nie jest wprost proporcjonalny do korzyści, jaką przynosi zwiększenie emerytury. Dla porządku Sąd Najwyższy dodał, że do istoty konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 Konstytucji RP) należy zapewnienie środków utrzymania w razie niezdolności do pracy ze względu na chorobę lub inwalidztwo oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego, a także w razie pozostawania bez pracy bez własnej woli (zob. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 19 grudnia 2012 r., K 9/12, OTK-A 2012 nr 11, poz. 136 czy wyrok z 3 marca 2015 r., K 39/13, OTK-A 2015 nr 3, poz. 27). Istotą prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego Trybunał zdefiniował jako obowiązek zagwarantowania minimum poziomu świadczeń osobom, które osiągnęły wiek emerytalny i zaprzestały w związku z tym aktywności zawodowej (por. wyrok z 7 lutego 2006 r., sygn. SK 45/04, OTK-A 2006 nr 2, poz. 15). Ustawodawca musi więc zadbać w pierwszej kolejności o to, aby świadczenia w ramach systemu zabezpieczenia społecznego zapewniały odpowiednie minimum środków utrzymania w sytuacjach określonych w Konstytucji osobom, które nie są w stanie utrzymywać się samodzielnie, temu zaś służy zapewnienie optymalnej alokacji ograniczonego zasobu środków finansowych na realizację celów systemu zabezpieczenia społecznego. Ten aspekt oznacza w ocenie Sądu Najwyższego, że ustawodawca nie ma konstytucyjnego obowiązku umożliwienia kumulacji świadczeń rentowych i emerytalnych z różnych tytułów (zob. uzasadnienie wyroku

Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31 stycznia 2006 r., K 23/03, OTK-A 2006 nr 1, poz. 8), tym bardziej w sytuacji, gdy pobieranie tylko jednego z nich pozwala nie tylko na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, ale ten standard znacznie przewyższa.

W cytowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy zważył jednakże, że nie wszyscy żołnierze, który pozostawali w służbie przed 2 stycznia 1999 r., mogą faktycznie zrealizować uprawnienie do wykorzystania „cywilnej” wysługi emerytalnej. Wystarczy bowiem odpowiednio długa służba i wzrosty emerytury z tytułu szczególnych właściwości służby (art. 15 ust. 2 i 3) lub z tytułu inwalidztwa wojskowego (art. 15 ust. 4), aby - przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury wojskowej do maksymalnie 75 % (art. 18 ust. 1) - „cywilne” okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia. W takim przypadku emeryt wojskowy, niezależnie od swojej woli, nie ma prawnej możliwości skonsumentowania żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia w wojskowej emeryturze. Podobnie rzecz się ma w przypadku tego rodzaju okresów poprzedzających służbę, krótszych niż rok (art. 15 ust. 1 pkt 2-4).

W opisanych uwarunkowaniach Sąd Najwyższy uznał, że emeryt wojskowy pozostaje w sytuacji identycznej jak żołnierz, który rozpoczął służbę po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. – jego emerytura jest obliczana wyłącznie w oparciu o wojskowy staż emerytalny. Z konstytucyjnej zasady równości wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji wynika natomiast nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary, bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. Zasada równości zakłada jednocześnie różne traktowanie podmiotów różnych, tj. podmiotów, które nie posiadają wspólnej cechy istotnej. Równość wobec prawa to także zasadność wyboru takiego, a nie innego kryterium różnicowania, które jednakże musi pozostawać w racjonalnym związku z celem i treścią danej regulacji, wagą interesu, któremu różnicowanie ma służyć i w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostają naruszone w wyniku wprowadzonego różnicowania oraz z innymi wartościami, zasadami, czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego: z 6 maja 1998 r., K 37/97, OTK 1998 nr 3, poz. 33, por. też orzeczenia z 3 września 1996 r., K 10/96, OTK 1996 nr 4, poz. 33 i z 16 grudnia 1996 r., U 1/96, OTK 1996 nr 6, poz. 55 oraz wyroki: z 24 października 2001 r., SK 22/01, OTK 2001 nr 7, poz. 216; z 2 kwietnia 2003 r., K 13/02, OTK-A 2003 nr 4, poz. 28, z 3 marca 2004 r., K 29/03, OTK-A 2004 nr 3, poz. 17). Kryterium, które niewątpliwie zadecydowało o uprzywilejowaniu (pobieraniem dwóch świadczeń) żołnierzy, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r., to brak możliwości uwzględniania w wojskowej emeryturze jakiegokolwiek okresu „cywilnego” stażu emerytalnego. Kryterium to jednocześnie określa krąg podmiotów charakteryzujących się tą samą istotną cechą relewantną. Do tej grupy należą emeryci wojskowi, których wypracowane okresy składkowe i nieskładkowe nie miały żadnego wpływu na wysokość emerytury wojskowej, do nich zaś należą wszyscy żołnierze, którzy zostali powołani do służby po raz pierwszy po 1 stycznia 1999 r. oraz niektórzy żołnierze, którzy pozostawali w służbie przed 2 stycznia 1999 r.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy uznał za właściwy taki kierunek wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że użyte w ust. 2. tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Zatem o wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Przy czym ten „brak możliwości” nie występuje wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75 %. Wspólnym bowiem mianownikiem uzasadniającym prawo do dwóch świadczeń są uwarunkowania wynikające z przepisów prawa niepozwalające na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej, a nie wybór emeryta wojskowego. Cytowany pogląd prawny Sąd Okręgowy w pełni aprobuje.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do interpretacji użytego w art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej zwrotu „emerytura (...) została obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o

zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin” i rozstrzygnięcia, czy ma on znaczenie podmiotowe czy też przedmiotowe - ukierunkowane na sposób jej obliczenia. Zgodnie z cytowanym wyrokiem Sądu Najwyższego, właściwy jest taki kierunek wykładni art. 95 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, z którego wynika, że użyte w ust. 2 tego artykułu sformułowanie „emerytura (...) obliczona według zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych” oznacza odwołanie się do zasad obliczenia emerytury wojskowej określonych w tych przepisach, a więc z uwzględnieniem wyłącznie służby wojskowej, co z kolei uzasadnia prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. O wyjątku od zasady pobierania jednego świadczenia nie decyduje zatem data przyjęcia do służby, ale brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu „cywilnego” stażu emerytalnego. Przy czym ten „brak możliwości” nie zachodzi wtedy, gdy emeryt wojskowy nie decyduje się na złożenie wniosku o doliczenie po zwolnieniu ze służby wojskowej okresów składkowych i nieskładkowych, choć mogą one zwiększyć podstawę wymiaru emerytury do 75 %, lecz wówczas, gdy wynikające z przepisów prawa uwarunkowania nie pozwalają na wykorzystanie stażu „cywilnego” w emeryturze wojskowej.

W niniejszej sprawie odwołujący się nie miał możliwości włączenia okresów „cywilnego” stażu emerytalnego po zwolnieniu ze służby do algorytmu obliczenia wysokości emerytury wojskowej. W dniu 5.11.2003 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w B. wydało zamienną decyzję o przyznaniu emerytury wojskowej. Wymiar emerytury wyniósł 78,13 % podstawy wymiaru z uwzględnieniem służby wojskowej i okresów zatrudnienia przed służbą i został podwyższony z tytułu inwalidztwa w związku ze służbą o 15 %, łącznie wyniósł 93,13 % podstawy wymiaru, został jednak ograniczony do 75 %. Wysługa emerytalna po zwolnieniu ze służby pozostała bez wpływu na wysokość pobieranej emerytury, ponieważ maksymalna wysokość emerytury nie może - zgodnie z art. 18 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin - przekraczać 75 % podstawy wymiaru. Na wysokość emerytury nie ma wpływu również okres „cywilnego” stażu emerytalnego przed służbą. Według wyliczenia WBE w załączniku do decyzji wynosi on 1 rok 8 miesięcy i 26 dni. Okres ten uwzględnia się w ten sposób, że emerytura wojskowa wzrasta o 2,6 % podstawy wymiaru za nie więcej niż 3 lata okresów składkowych poprzedzających służbę. Ponieważ odwołującemu wyliczono łącznie 93,13 % podstawy wymiaru, cywilny staż ubezpieczeniowy nie miał wpływu na pobierane świadczenie.

Podsumowując, należało uznać, że A. P. ma prawo do pobierania dwóch emerytur „wypracowanych” niezależnie od siebie. Odpowiednio długa służba i wzrost emerytury z tytułu inwalidztwa wojskowego sprawiły, że - przy spłaszczeniu podstawy wymiaru emerytury wojskowej do maksymalnie 75 % - „cywilne” okresy ubezpieczenia w żaden sposób nie zwiększały świadczenia. W takim przypadku ubezpieczony, jako emeryt wojskowy, niezależnie od swojej woli, nie ma prawnej możliwości skonsumowania w emeryturze wojskowej żadnego „cywilnego” okresu ubezpieczenia.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji (pkt 1).

O kosztach zastępstwa procesowego (pkt 2 sentencji wyroku) orzeczono w myśl art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.).